

גיליון י"א

חודש כסלו

תשפ"א

"תפילה באהבה" – הלימוד השבועי

וטהר ליבי שאזכה להתפלל

רבני בתי ספר צוותי חינוך תלמידים והורים יקרים,
יהי רצון שיתקבלו תפילותינו ברצון לפני שוכן מרומים!

הרב עמירם אלבה

יום א – כ"ח מרחשוון

תפילת מי אנכי

הבוקר חזרתי מהתפילה ואמרתי שאני מיד חייב להכין סרטון. למה? בבוקר לקחתי את הסידור הזה, סידור ישן שקיבלתי כשהייתי נער, והתחלתי לקרוא. גיליתי, שיש תפילה עתיקה שלא הכרתי, כל מיני תפילות, ממש היה מעניין להתרגש ולהתכונן לתפילה. ואז פתאום אני רואה תפילה מוכרת לי, תפילה שהיא הבסיס של השיר "מי אנכי שאֶזְכֶּה לְהִתְפַּלֵּל", השיר של המיזם שלנו. איך לא הכרתי? הייתה לנו "סִינְעָתָא דְשִׁמְיָא" כשחשבנו איזה שירים לבחור, בחרנו שיר שבדיוק הוא חלק מתפילה שאומרים אותה לפני התפילה. כשדיברנו על איזה שיר לבחור - אף אחד לא הכיר את התפילה הזו, זו תפילה שכמעט לא אומרים אותה, אנחנו רוצים להגיד את המילים, גם אנחנו המבוגרים, ושוכחים להתכונן. אז בואו נתכונן ביחד עם התפילה הזאת, איזו תפילה נפלאה: "מי אנכי שאֶזְכֶּה לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהוּא אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא? וְאֲנִי אִישׁ חוּטָא, וְהַכְעַסְתִּי שְׁמוֹ הַגָּדוֹל בְּמַעֲשֵׂי הָרָעִים. וְאֲנִי בֶּשֶׁר וָדָם, עֹפֵר וָאֶפֶר, וְאִינִי קָדָאִי וְרֹאאִי לְהִזְכִּיר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל, הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא. וּמִכָּל שָׁכֵן לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי וְלִזְכֹּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כְּמָה פְעָמִים." ממשיכה התפילה ואומרת: "אֵלָּא מִפְּנֵי רַחֲמֵי וְחַסְדֵּי הַגָּדוֹלִים שְׁהוּא מְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתָיו וְרוֹצֶה בְּתַפְלָה וְתַחֲנוּנִים שֶׁל עֲבָדָיו." וואו איזו תפילה זאת. אנחנו יכולים לשאול את עצמנו: מה פתאום, שמלך מלכי המלכים ישמע אותנו? אלא שאתה ברחמיך רצית אותנו, אתה אמרת לנו להתפלל. אומר לנו הקב"ה 'אני שומע אתכם', ככה אנחנו מתכוננים לתפילה. לפני שנתפלל נזכור - אתה הוא שרצית שאליך נתפלל, אתה אבא שלנו. הקב"ה רוצה את המילים שלנו, הוא רוצה את הלב שלנו.

יהי רצון שנזכה להתפלל מהלב. וכעת, אני ממש ממליץ לכם ללכת ולשמוע את השיר כולו.

מילות השיר:

מי אנכי שאזכה להתפלל לפני הקב"ה
שהוא קל גדול ונורא. אבל אבא היקר, אתה
הוא שרצית שרק אליך נייחל, אז אני הבן
שלך ניצב כאן למולך, ומבקש להתפלל.

לצפייה ולהאזנה לחצו כאן

אבל אבא היקר
אתה הוא שרצית

יפית מהרי

יום ב - כ"ט מרחשוון

הרב ליאור נגסה

תפילה במסע מאתיופיה

אני רוצה קצת לספר לכם ולהכניס אתכם לסיפור שלי, ולהבין בעצם מהי תפילה ואת המשמעות שלה בעבורי.

זה התחיל בכפר באתיופיה, הייתי בת שש, כפר גדול, ב"הרי סימיאן". זה היה לפני כמה שנים, הרבה שנים עברו מאז, וחיינו בהרמוניה ופלאום בלילה אחד קיבלנו את הבשורה שלה חיכנו - צריך לקום וללכת לארץ ישראל, לעזוב את אתיופיה. קמנו ובחושך, בלילה, התחלנו ללכת. אני זוכרת את התחושה הזאת של ההתרגשות והשמחה, וואו, איזה כיף, אנחנו תכף, עוד כמה שעות ואנחנו מגיעים לארץ ישראל. אנחנו מתחילים ללכת, הולכים והולכים, ובעצם המסע הזה מתארך, הוא לא כמה שעות, הוא מתארך על פני כמה חודשים. אבל מה שהכי משמעותי וזכור לי במסע הזה, זה שקבעו זמני מנוחה. כולם נחו ובזמנים הללו אמא שלי לקחה אותנו הצידה ואמרה: "זמן תפילה". אתם יודעים שזה היה במדבר, לא פשוט, לפעמים לא היה מים, לפעמים יש חיות טורפות, אבל אמא שלי אמרה: "זמן תפילה", זמן קבוע, בזמן המנוחה התפללנו וביקשנו בקשות, מה שהיינו צריכים. היינו הולכים, מתיישבים מתחת לעץ ויושבים כולנו, כל המשפחה, מרכזים בתפילה ובבקשות שלנו מכל הלב, שופכים, שופכים את כל מה שיש לנו למעלה, לבורא עולם. בקשות על כל העם שנמצא שם, שישמור עלינו, בקשות אישיות, כל מה שאנחנו צריכים פשוט הוצאנו. זה היה מדהים, והיום אני יכולה להגיד אחרי כל השנים שעברו, שזה מלווה אותי ונמצא פה, כשאתה שופך את הלב ומתכוון, הקב"ה מקשיב, הוא שומע, וזה מדהים בעיניי. אני זוכרת את התחושה העוצמתית הזו, עד היום היא מלווה אותי. תודה רבה שהייתה לי את ההזדמנות הזו.

ח"כ גדי יברקן

חג הסיגד

היום הוא יום מיוחד, היום אני רוצה לספר לכם סיפור על קהילה מיוחדת שקוראים לה קהילת "ביתא ישראל", יהודי "ביתא ישראל" אלה יהודי אתיופיה. יש יום אחד מיוחד שהוא מתקיים בכ"ט בחשוון, קוראים לו "יום הסיגד". ה"סיגד" עם ס', ג' ו-ד'. מלשון לסגוד, מלשון להשתחוות, לכרוע לקב"ה. זה יום שהתחיל באתיופיה הרחוקה, מדינה באפריקה, בקהילה של יהודים, שגלו יחד עם כל שבטי ישראל בגלויות השונות. היו יהודים שגלו לתימן, היו יהודים שגלו למרוקו, היו יהודים שגלו לעיראק, לאירופה, לאמריקה, והיו גם יהודים שגלו לאתיופיה הרחוקה. במשך אלפי שנים, יהודי אתיופיה, פעם בשנה, בכ"ט בחשוון - חמישים יום לאחר יום הכיפורים, היו עולים כל כפר לאזור שלו, למעלה, גבוה, בהובלתם של המנהיגים שנקראו "קסים", שהם היו המנהיגים הרוחניים של יהודי אתיופיה, והיו כורעים ומשתחוים, ומתפללים אל הקב"ה שנזכה בעזרת ה' לעלות לארץ ישראל, לירושלים. כנגד כל המסיונרים שניסו להמיר את דתם של יהודי אתיופיה, עמדו ה"קסים" בחוזקה ושמרו על הזהות היהודית במשך אלפי שנים. מי שהיה הכי שמח ביום הזה, אלה היו הילדים. הילדים היו מחכים להורים מתחת להר שירדו מהתפילות, וכשהם היו יורדים, אז היו שרים ורוקדים ובטוחים שהקב"ה ישמע את תפילותיהם והילדים היו מקבלים את ההפתעות שלהם לאותו יום. ולכן הילדים כל-כך חיכו ליום הזה, ל"יום הסיגד". ובאמת לפני מספר שנים הקב"ה שמע את תפילתם של יהודי אתיופיה וזכינו לעלות לארץ ישראל, ולהתחבר עם עם ישראל בכלל, עם כל שבטי ישראל. וגם כאן בארץ ישראל, כשהגענו לארץ ישראל ולירושלים ראינו שעדיין חסר משהו, אין לנו את בית המקדש. אז אמרו ה"קסים": נכון שברוך ה' הקב"ה שמע את תפילתנו ועלינו לארץ ישראל אבל כיום, אנו צריכים להתפלל על בית המקדש. וכך גם בארץ ישראל עולים יהודי אתיופיה פעם בשנה בכ"ט בחשוון לארמון הנציב בירושלים. ארמון הנציב צופה אל הר הבית, איפה שעתידי להיבנות בעזרת ה' בית המקדש, ושם אנחנו ממשיכים לצום ולהתענות, ולהתפלל ולסגוד, להשתחוות אל הקב"ה שישמע את תפילותינו, שבעזרת ה' יבנה את בית המקדש במהרה בימינו. ב"יום הסיגד" מזמינים יהודי אתיופיה את כל עם ישראל לבוא ולהתפלל יחד שהקב"ה יבנה לנו את בית המקדש במהרה בימינו, ושנרבה אהבת חינום בעזרת ה'.

שיהיה לכולם "יום סיגד" שמח.

הרב עמיחי נחשוני

יום ג - א' כסלו

מה אשיב לה?

"מה-אשיב לה' כל-תגמולוהי עלי. כוס-ישועות אשא; ובשם ה'אקרא"

פעם שאלתם את עצמכם איך אנחנו יכולים להכיר תודה לקב"ה על כל החסד שעושה אתנו? ערב, בוקר, צהריים, שמש חמימה, טבע נפלא, גוף האדם שאנחנו לא מבינים כיצד הוא פועל. את השאלה הזאת, שואל דוד המלך. אתם יודעים איפה? בספר תהילים. ואת הפרק הזה אנחנו אומרים ב"הלל". "מה-אשיב לה' כל-תגמולוהי עלי" דוד המלך שואל "מה-אשיב לה' כל-תגמולוהי עלי?" איך אני יכול להשיב, להגיד תודה, להכיר תודה לקב"ה על כל "תגמולוהי", על כל החסד שהוא עושה איתי?

"כוס-ישועות אשא", אנחנו בעצם כמו כלי. כמו כוס זכוכית שאנחנו ממלאים אותה במים, אז יש בה שפע, יש בה ברכה, גם אנחנו - הקדוש ברוך הוא מטיב לנו ועושה עמנו חסד כל יום ויום, כל שעה כל רגע.

אז כיצד אנחנו יכולים לגמול לו על כל הישועות והחסדים? דוד המלך עונה על השאלה הזאת ואומר: "בשם ה' אקרא". מי היה הראשון שקרא בשם ה'? אברהם אבינו, הוא היה הראשון. אתם יודעים מה זה קריאה בשם ה'? אומר לנו התרגום מלשון "צלי", קריאה בשם ה' זה להתפלל. תלמידים יקרים אתם רוצים להכיר תודה על כל החסד שהקב"ה עושה לנו? תקראו בשם ה', תתפללו. על ידי התפילה, זו הכרת הטוב שאנחנו יכולים להביא לקב"ה.

"לך-אזבח, זבח תודה ובשם ה' אקרא. נדרי, לה' אשלם; נגדה-נא, לכל-עמו. בחצרות, בית ה' בתוככי ירושלם, בתוככי ירושלם, הללו-יה".

יהי רצון תלמידים מתוקים, שנזכה בעזרת ה' לקרוא בשם ה', להתפלל בדבקות, בשמחה, באהבה, ועל ידי כך אנחנו מכירים תודה לקב"ה.

הרב איליה רוזיליו

יום ד - ב' כסלו

ברכות התורה

היום אנחנו נלמד קטע מיוחד מהתפילה, ברכה שאנחנו אומרים אותה בכל בוקר וגם בשבתות והיא "ברכת התורה".

"ברכות התורה" הן ברכות מאוד מיוחדות שמאפיינות בעיקר את עם ישראל, שלהם ניתנה התורה. הרבה פעמים יוצא, שחלק מהברכות עוברים עליהם ולא שמים לב מה הקב"ה רוצה מאתנו ולמה דווקא הברכה כתובה בסדר הזה.

הברכה שאנחנו נתמקד בה היום היא החלק השני של ברכות התורה, והיא "ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר בחר-בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו. ברוך אתה ה' נותן התורה". זאת הברכה שכולם מכירים אותה, אנחנו אומרים אותה גם כשעולים לתורה. אם אנחנו נתמקד דווקא בסדר המיוחד הזה, אנחנו נגלה דבר נפלא. למה דווקא הסדר הזה, "אשר בחר-בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו"?

הנקודה היא מאוד משמעותית, אם אנחנו מסתכלים קודם כל מבחינה כרונולוגית, מבחינת הזמן, מה קדם למה. הקב"ה בחר בעם ישראל במצרים, בעם של עבדים ולאחר מכן הוציא אותם ממצרים. אז קודם כל קדמה הבחירה של עם ישראל, לאחר מכן מגיע השלב השני, אנחנו יודעים שעם ישראל הולך במדבר והקב"ה נותן לעם ישראל את התורה, שזו בעצם התכלית. עם ישראל בלי תורה הוא חסר, התכלית של עם ישראל, המשימה של עם ישראל בעולם היא להגדיל את שמו של הקב"ה בעולם על ידי התורה, ההדרכה נמצאת בתורה. אבל כדי שהוא יוכל להגדיל את שמו צריך שיהיה עם ישראל. לכן קדמה הבחירה של עם ישראל לנתינת התורה. ויש עוד נקודה משמעותית, כל אחד יודע על מעשיו, מעשיו הטובים והטובים פחות, אבל יש נקודה שהיא מאוד משמעותית והיא משותפת לכולם, לא משנה מה עשית, לא משנה כמה אתה יודע, הקב"ה בחר בי, בכם, בנו, והבחירה הזאת הולכת אתנו כי הוא אבא שלנו, לא משנה מה יקרה, הוא אבא שלנו. נכון, אנחנו רוצים ללמוד תורה, אנחנו רוצים להתקרב כמה שיותר לקב"ה ולדבוק בו, אבל נקודה אחת שהיא נקודה של ההתחלה, שקודם כל הקב"ה הוא אבא שלנו, הוא בחר בנו וזה דבר שהוא לא ניתן לערער עליו, לא ניתן לשנות אותו, לא משנה מה יקרה - הקדוש ברוך הוא תמיד יישאר אבא שלנו.

הרב מאיר כרמלי

יום ה - ג' כסלו

מהי ברכה?

היום נלמד על ברכה, מה זה ברכה? "ברוך אתה ה'" - שלוש מילים.

היום נדבר על שלוש נקודות חשובות.

דבר ראשון, מי המציא את הברכה הזאת? דבר שני, אנחנו מבדילים בין שני סוגי ברכות, יש ברכה קצרה ויש ברכה ארוכה והדבר השלישי, ננסה להבין את הפירוש של המילים.

מי המציא את הברכה? אז כמובן, מי שהמציא את התפילה הוא גם המציא את הברכות, שזה אנשי כנסת הגדולה. אנשי כנסת הגדולה, עזרא הסופר ובית דינו, שחיו לפני כ-2,500 שנה, היו אנשים כולם בעלי רוח הקודש. רוח הקודש כלומר הקדוש ברוך הוא היה מדבר אליהם, הם הבינו דברים כמעט כמו נביאים. נבואה זה כשהקדוש ברוך הוא מדבר אל האדם, ורוח הקודש זה משהו דומה, גם כן הוא מדבר אליו רק בצורה פחות ברורה, דרך כל מיני רמזים.

אז אנשי כנסת הגדולה, עזרא הסופר ובית דינו תיקנו לנו את הברכות, שני סוגי ברכות, יש ברכות קצרות וברכות ארוכות. יש ברכות שאנחנו אומרים "ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם.... שהכל נהיה בדברו / המוציא לחם מן הארץ / פוקח עורים / מתיר אסורים / שלא עשני גוי.... וכולי, וכולי. אלו ברכות קצרות. יש ברכות ארוכות, שבברכות הארוכות יש לנו פעמיים "ברוך אתה ה'", הפתיחה - "ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם... אשר יצר את האדם בְּחֶכְמָה" לדוגמה, והברכה מסתיימת "ברוך אתה ה', רופא כל בשר ומפליא לעשות".

אז יש הרבה ברכות כאלה, ברכת "ברוך שְׁאֵמֵר", ברכת "יִשְׁתַּבַּח", ברכת "יוֹצֵר אוֹר". ובסוף, כשיש ברכה ארוכה, אז הברכה מתחילה ב"ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם" והיא תסתיים בקיצור, רק ב"ברוך אתה ה'", זה הכלל, כך תיקנו אנשי כנסת הגדולה, אנשים בעלי רוח הקודש שהם ידעו, הם הבינו את הסודות של הקדוש ברוך הוא בעולם וכיוון אותנו שכך צריך לומר, לברך את ה'. אגב, הם תיקנו לנו את הברכות האלו כדי שבכל היום נהיה עסוקים בלהזכיר את שם ה', שכל הזמן נזכור את הקדוש ברוך הוא שהוא איתנו, שהוא שומר עלינו, שהוא מגן עלינו, שהוא אוהב אותנו, שהוא דואג לנו, שנתפלל אליו, שנבקש בקשות.

והדבר שבו אני רוצה לסיים זה פירוש המילים. "ברוך" אתה הקדוש ברוך הוא מקור הברכה, כל הברכה שיש בעולם היא ממך ה', זה ברוך. "אתה" וואו, המילה אתה, אנחנו עומדים מולך ה', אתה ה' איתנו כל הזמן, אתה עכשיו איתי, ואיתך, ואיתך, ואיתך, ועם כולנו! כל הזמן ה' איתנו. בכלל, אנחנו פונים אליו 'אתה, ברוך אתה, ה'." ה' שבראת את העולם, שנמצא בעולם, שמסדר את העולם, שדואג לעולם.

זה בקיצור פירוש הברכה, היום למדנו ילדים, על מה זה "ברוך אתה ה'", על הפתיחה של כל ברכה.

שיהיה לכם יום מקסים ילדים מתוקים, ולהמשיך להתפלל, להתפלל בשמחה ובאהבה גדולה, ולהבין איזו מתנה, איזו זכות גדולה יש לנו לעמוד מול הקדוש ברוך הוא ולהתפלל.

לוחצים, משחקים ונהנים

קוד למשחק:

9151

חודש טוב ומבורך!

